

[Žmogaus kova prieš valdžią - tai atminties kova prieš užmaršumą](#) :: Your Favorite Site

Prekės (prekinio) ženklo registravimas

Naujas verslas dažnai prasideda nuo idėjos.

Kai jau yra gera verslo idėja – būsimasis verslininkas dažniausiai sugalvoja skambų pavadinimą, jį registruoja kaip įmonės pavadinimą, atsidaro interneto svetainė, pradeda teikti paslaugas, gaminti prekes. Po kelerių metų apyvarta jau yra pastebima, klientai žino įmonę ir jos pavadinimą, prekės eksportuojamos į užsienio valstybes, galvojama apie plėtrą. O tada, kaip iš giedro dangaus, naujasis verslininkas gauna pretenziją (o kartais – ir ieškinį), kurioje rašoma, kad jo įmonės pavadinimas yra panašus į anksčiau registruotą prekės ženklą, dėl ko yra klaidinami vartotojai, pelnomasi ankstesnio prekės ženklo sąskaita, daroma žala prekės ženklo savininkui. Pretenzijoje dažnai būna nurodyta, kad neteisėtas naudojimas ankstesniu prekės ženklu pažeidžia Civilinio kodekso, Konkurencijos įstatymo, Prekių ženklų įstatymo normas. Taip pat – neteisėtas prekių ženklo naudojimas gali užtraukti ir baudžiamąją atsakomybę. Kai kada pretenzijoje nurodomas reikalavimas – sumokėti ankstesniam prekių ženklo savininkui kompensaciją už padarytą žalą (pvz., 10 % nuo paskutinių kelerių metų apyvartos). Geriausiai atveju reikalaujama „tik“ pavadinimo pasikeitimo, kad jis neklaidentų vartotojų. Tačiau ir tai yra „skausmingas“ reikalavimas – įmonė per kelis metus dažniausiai būna suinvestavusi nemažus pinigus į įmonės pavadinimo populiarinimą ir reputacijos kėlimą, todėl su juo nenori taip lengvai atsiveikinti. Deja, dažniausiai naujajam verslininkui tenka nusileisti – mokėti reikalaujamą kompensaciją, keisti įmonės pavadinimą. Priešingu atveju jis rizikuoja būti paduotas į teismą (kuris priteis žalos atlyginimą prekės ženklo savininkui), o gal net ir būti nubaustas pagal Baudžiamąjį kodeksą. Prekės ženklo registracija - verslas Prekės ženklas yra žymuo, kurio paskirtis - atskirti vieno asmens prekes arba paslaugas nuo kito asmens prekių arba paslaugų. Dažniausiai vartotojai pamatę prekės ženklą jį automatiškai susieja su vienu ar kitu gamintoju ar paslaugų tiekėju, net jei prekes ženklo savininko pavadinimo šalia ir nebūna nurodyta. Paprastai prekių ženklus registruoja įmonės, kadangi tai yra bene pati efektyviausia apsauga nuo nesąžiningos konkurencijos, nuo įmonės teisių pažeidimo, padeda išsaugoti įmonės pavadinimo prestižą ir reputaciją, pavyzdžiui, bankroto atveju. Vis labiau suprantama, kad prekės ženklas gali būti viena iš svarbiausių įmonės turto dalių – šiandien prekės ženklą jau galima įkeisti imant paskolą, gauti pajamų iš prekės ženklo pardavimo, licencijavimo, frančizės. Galų gale, prekės ženklas yra prestižo reikalas – tik registruotų prekių ženklų savininkai gali naudoti simbolį ® su savo prekės ženklu. Tačiau vis labiau plinta vienas neigiamas reiškinys – prekės ženklai yra registruojami ne siekiant jį naudoti žymint prekes ir paslaugas, o registruoti tikintis, kad atsiras įmonių, kurios pradės naudoti panašų pavadinimą ar prekės ženklą – o tada bus galima iš tų įmonių reikalauti „kompensacijos“. Arba paduoti į teismą, jei nepavyks susitarti. Bylos laimėjimo atveju prekės ženklo savininkas taip pat gali tikėtis, kad teismas priteis patirtą žalą. Paprastai asmenys, kurie užsiima prekių ženklų registracija pasipelnymo tikslais iš karto pretenzijų pažeidėjui nereiškia, o leidžia įmonei „atsistoti ant kojų“ - po kelerių metų bus galima tikėtis kur kas didesnės „kompensacijos“ ir ją bus lengviau gauti. Jei pretenzija bus pareikšta iš karto, kai tik įmonė užsiregistruoja pavadinimą – prekės ženklo savininkas negalės įrodyti, kokią žalą patyrė per tas kelias dienas ar savaites ir jos reikalauti. Taip pat – įmonės savininkas iš karto pasikeis pavadinimą į kitą; pakeitimas bus dar „neskausmingas“, nes dar nepatirtos išlaidos keliant įmonės pavadinimo reputaciją. Būtent todėl ir laukiama kelis metus – kad įmonė būtų „įvartyta į kampą“ ir neturėtų pasirinkimo kaip tik susimokėti reikalaujamą „kompensaciją“. Išeitis Nr.1. Registruoji įmonės pavadinimą - pasitikrink iš anksto Prekės ženklas suteikia teisę drausti naudoti komercinėje veikloje ne tik tapačius, bet ir klaidinančiai panašius žymenis (įskaitant įmonių pavadinimus), t.y. jei įmonės pavadinimas bus panašus į anksčiau registruotą prekės ženklą (pvz., skirsis viena ar keliomis raidėmis) – jau yra rizika, kad prekės ženklo savininkas pareikš pretenziją arba ieškinį. Pagal Lietuvos teisės aktus įmonės pavadinimas bus užregistruotas, jei nėra anksčiau registruotos įmonės visiškai tokiu pačiu pavadinimu arba nėra visiškai tokio paties prekių ženklo, kuris galiotų Lietuvoje (t.y. netikrinama, ar nėra ir ankstesnių panašių prekių ženklų). Taigi įmonės savininkas negali būti užtikrintas, kad negaus pretenzijos arba ieškinio dėl savo įmonės pavadinimo, jei prieš jį registruojant nepatikrins, ar nėra panašių ankstesnių prekių ženklų, kurių savininkai galėtų reikšti pretenzijas dėl vartotojų klaidinimo. Deja, ar minėto klaidinamo panašumo su ankstesniais prekių ženklais dažniausiai be specialių teisinių žinių neįmanoma nustatyti, nes žymenų (prekių ženklų, įmonių pavadinimų) panašumas nustatomas vadovaujantis specialiais teisės aktais ir teismine praktika (kurios didžioji dalis yra vis dar anglų kalba). Juolab, kad ir pati teisinė praktika nuolat kinta. Išeitis Nr.2. Nori apsaugoti – pats registruok prekės ženklą Rekomendacija įmonėms – nedelsti registruoti savo prekės ženklą, kuris būtų toks kaip ir įmonės pavadinimas. Aišku, ir pats įmonės pavadinimas suteikia kai kurias teises. Tačiau šios teisės dažnai yra ribotos. Pavyzdžiui, įmonės pavadinimas suteikia teises tik Lietuvoje, tačiau kitose valstybėse, į kurias įmonės, pvz., eksportuoja prekes, įmonės pavadinimas dažniausiai jokių teisių nesuteikia. Taip pat, egzistuoja tam tikros spragos įstatymuose (ypač dėl nepakankamai suderintos Lietuvos ir ES teisinės bazės), dėl kurių kai kuriose situacijose tik su įmonės pavadinimu gali iš viso nepavykti savo teisių apginti. Ką duoda prekės ženklo registracija? Visų pirma, prekės ženklo registracija ne tik suteikia efektyvią apsaugą nuo konkurentų ar kitų asmenų, kurie gali siekti pasinaudoti įmonės reputacija, pvz., registruodami panašius įmonių pavadinimus, prekių ženklus, domenų vardus. Prekės ženklo registracija taip pat gali padėti apsaugoti nuo tų asmenų, kurie prekių ženklus registruoja būtent pasipelnymo tikslais, kadangi užsiregistravus prekės ženklą laikoma, kad jis yra naudojamas teisėtai tol, kol jo registracija nėra panaikinama. Vadinas, kol įmonė turi galiojantį prekės ženklą – niekas negali teigti, kad įmonė savo pavadinimą naudoja neteisėtai. Taip pat, blogiausiai atveju, jei jau yra gaunama pretenzija iš ankstesnio prekės ženklo savininko, ir akivaizdu, kad šansų apsiginti mažai – kol prekės ženklo savininkas panaikins įmonės prekių ženklą (tai gali užtrukti kelis metus) – įmonė spės parduoti prekės ženklu pažymėtas prekes ir spės lengvai ir „neskausmingai“ pereiti prie kito įmonės pavadinimo ir prekės ženklo naudojimo ir net juos išreklamuoti. Advokatas Tomas Jakubauskas

Date created: 2013/12/06-